

EU:N LASTEN OSALLISTUMISFOORUMI

**Työsuunnitelma
2023-2024**

#EUChildParticipation

Mistä on kyse?

Kesäkuussa 2023 pidetyn yleiskokouksen osanottajat keskustelivat EU:n lasten osallistumisfoorumin työstä.

Tässä asiakirjassa kerrotaan, mitkä yleiskokouksesta saadut ideat komissio, sihteeristö ja foorumin neuvottelukunta ovat sisällyttäneet työsuunnitelmaan ja mitä niistä ei ole vielä otettu mukaan.

- **Yleiskokous** on foorumin lapsijäsenten tapaaminen, jossa he ideoivat teemoja ja toimintaa.
- **Neuvottelukunta** on eri puolilta Eurooppaa tulevista lapsista ja aikuisista koostuva ryhmä, joka neuvoo komissiota.
- **Lapsipaneeli** on eri puolilta Eurooppaa tulevien lasten ryhmä, joka neuvoo sihteeristöä järjestelyasioissa.
- **Sihteeristö** koostuu seuraavista jäsenistä, jotka auttavat järjestelyissä: yritysten ICF ja RPA edustajat, lapsen oikeuksia ajavien Pelastakaa lapset- ja SOS-Lapsikylä-järjestöjen edustajat sekä asiantuntijat Laura Lundy ja Cath Larkins.
- **Komissio** on yksi Euroopan unionin toimielin. Se kuuntelee foorumiin osallistuvien lasten ideoita ja pyrkii ottamaan ne huomioon EU:n päätöksenteossa. Komissio rahoittaa foorumin toiminnan.

Mitkä ovat foorumin painopisteet?

Lapset haluavat foorumin keskittyvän seuraaviin teemoihin:

- lapsiin kohdistuvan väkivallan lopettaminen
- lasten osallistuminen päätöksentekoon
- lapsiköyhyys
- lasten terveys ja hyvinvointi
- lapset oikeudenmukaisemman ja vihreämmän Euroopan puolesta
- lasten koulunkäyntioikeuden turvaaminen

Näin päätettiin:

Kaksi ensimmäistä painopistealuetta sisällytetään vuosien 2023–2024 työsuunnitelmaan. Käytämme tänä ensimmäisenä vuonna aikaa myös foorumin arviointiin ja verkkosivuston perustamiseen. Muut painopistealueet voidaan sisällyttää seuraavaan työsuunnitelmaan (2025–2026).

Pyrimme luomaan mahdollisuuksia keskustella teemojen 1 ja 2 muista painopistealueista (tästä lisää jäljempänä). Lapset keskustelevat vuosien 2025 ja 2026 teemoista ja toimista seuraavassa neuvottelukunnan kokouksessa ja seuraavassa yleiskokouksessa, jotka pidetään vuosien 2024 ja 2025 aikana. Näissä keskusteluissa he voivat päättää, haluavatko he muuttaa jotakin.

Päätöksen perustelut:

Foorumi voi käsitellä vain neljää teemaa kerrallaan.

Keskittymällä nyt valittuihin teemoihin foorumi käsittelee niihin liittyviä kysymyksiä samanaikaisesti komission kanssa. Näin varmistetaan, että lasten ideoilla on enemmän vaikutusmahdollisuuksia.

Mitä toimintaa foorumi tarjoaa?

Toiminta sisältää

- verkko- ja lähitapaamisia, joihin voi kuulua pelejä, roolileikkejä tai äänestyksiä
- tapaamisia asiantuntijoiden, hallitusten ja EU:n toimielinten edustajien sekä nuorisioaktivistien kanssa
- verkkokyselyitä ja ryhmäkeskusteluja
- asiakirjojen kirjoittamista uudelleen käyttäen yksinkertaisempaa kieltä ja esitysmuotoa.

Kuka vastaa toiminnasta?

Toiminnan järjestelyistä vastaa foorumin sihteeristö.

Lapsipaneeli keskustelelee toiminnan järjestämisestä ja tekee sitä koskevia ehdotuksia.

Euroopan komissio varmistaa, että kaikki sujuu hyvin, sekä esittää kommentteja ja ehdotuksia työsuunnitelmasta ja sen käytännön toteutuksesta.

Mitä työsuunnitelma pitää sisällään?

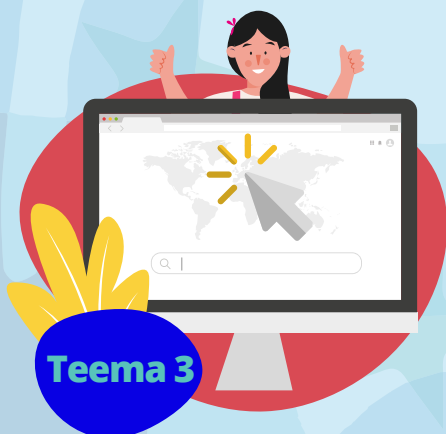
Työsuunnitelman teemat:

Turvallisuuden tunne

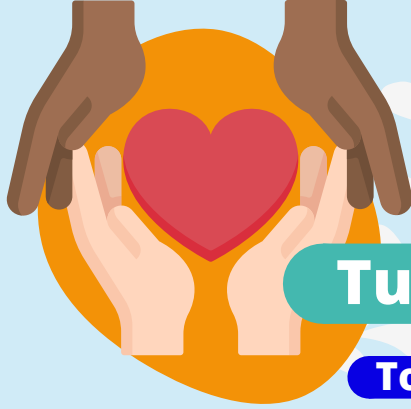
Demokratia ja äänestäminen

**EU:n lasten
osallistumisfoorumin
verkkosivusto**

**Mikä toimi, mikä ei toiminut
ja mitä haluamme tehdä
seuraavaksi?**

Teema 1

Turvallisuuden tunne

Toukokuu 2023 – kesäkuu 2024

MITÄ ja MIKSI:

Tämä teema liittyy työhön, jota komissio tekee lasten suojelun parantamiseksi kaikkialla EU:ssa. Tulosten pohjalta komissio laatii suosituksen muodossa annettavan poliittisen asiakirjan* yhdenmetyistä lastensuojelujärjestelmistä. Siinä kerrotaan, miten eri asiantuntijat ja yksiköt voivat tehdä parempaa yhteistyötä lasten turvallisuuden takaamiseksi.

Komissio pyysi myös aikuisilta kommentteja aiheesta, ja se on keskustellut asiasta oman henkilöstönsä ja EU-maiden hallitusten edustajien kanssa. Komissio hyväksyy asiakirjan vuoden 2024 maaliskuun loppuun mennessä.

MITEN:

1. **Lapsiystävällinen verkkokysely, fokusryhmät ja haastattelut** (kesä–lokakuu 2023)
2. **Verkkotapaaminen lapsille** (tammi–helmikuu 2024). Foorumin jäsenet keskustelevat toiminnasta ja sen tuloksista, vastaavat lasten kysymyksiin ja tarkastelevat lähemmin lasten tärkeimpinä pitämiä teemoja, kuten hyvinvointia ja/tai mielenterveyttä. Mukana on asiantuntijoita, jotka voivat vastata kysymyksiin tai valottaa teemoja, joista lapset haluaisivat lisää tietoa.
3. Laaditaan **lapsiystävällinen versio** yhdenmetyistä lastensuojelujärjestelmiä koskevasta komission suosituksesta kaikilla EU:n kielillä (huhti–toukokuu 2024).

TOIMET:

- Lapset voivat ilmaista mielipiteensä siitä, mitä he tarvitsevat tunteakseen olonsa turvalliseksi, ja heillä on mahdollisuus keskustella tästä asiantuntijoiden kanssa.
- Komissio kirjoittaa suositukset lasten mielipiteiden ja ajatusten pohjalta ja kertoo lapsille, miten asiassa edettiin.
- Suositusten avulla EU-maiden hallituksia neuvotaan siinä, miten ne voivat suojella lapsia paremmin.

Demokratia ja äänestäminen

Marraskuu 2023 – kesäkuu 2024

MITÄ ja MIKSI:

Yleiskokouksessa lapset totesivat, että on tärkeää keskustella demokratiasta ja siitä, minkä ikäisinä he saavat äänestää. Toinen syy demokratiasta puhumiseen on se, että kesäkuussa 2024 Euroopan kansalaiset valitsevat ne ihmiset, jotka edustavat heitä Euroopan parlamentissa. Tarkastelemme myös, millä eri tavoilla demokratian toteuttamiseen voi osallistua (esim. lapsi- ja nuorisovaltuustot) ja miten lapset voivat niiden kautta muuttaa asioita ja vaikuttaa.

Äänioikeus on hyvin tärkeä osa demokratiaa ja keino toimia aktiivisena kansalaisena. Joissakin maissa jo 16-vuotiaat voivat äänestää. Tarkastelemme, miten se toimii käytännössä, ja annamme lapsille mahdollisuuden esittää näkemyksiään asiasta.

Lapset halusivat ryhtyä mahdollisimman pian tarkastelemaan myös foorumin vuosien 2025–2026 työsuunnitelmaan kaavailtuja teemoja. Siksi teeman 2 puitteissa keskitytään siihen, miten voimme suojautua valeutisilta ja väärältä tiedolta erityisesti ilmastonmuutoksen, ympäristökysymysten ja mielenterveyden kaltaisissa aiheissa.

MITEN:

1. **Verkkotyöpajat lapsille – foorumin jäsenet ja asiantuntijat** keskustelevalle siitä, miten demokratia toteutuu esimerkiksi maassa, kaupungissa ja koulussa ja miten faktoja tarkistetaan. Käytämme ilmastonmuutosta esimerkkinä aiheesta, jota koskevista tiedoista meidän on pystyttävä tunnistamaan, mikä on totta ja mikä ei. Työpajassa annetaan tietoa parhaista tavoista torjua valeutisia ja tarkastellaan demokraattisia prosesseja, joiden avulla lapset voivat muuttaa asioita.
2. **Foorumin jäseninä olevien lasten kuuleminen:** Verkkokyselyssä ja fokusryhmissä käsitellään demokraattisia prosesseja ja niihin osallistumista (mukaan lukien 15 vuotta täyttäneiden oikeus äänestää tietyissä maissa) sekä sitä, mikä saa lapset ja nuoret olemaan aktiivisia tai äänestämään. Myös jo äänestäneitä nuoria ja nuoria aktivisteja voidaan haastatella.
3. Laaditaan **lapsiystävällinen asiakirja, joka sisältää ohjeet** paikkansapitävän tiedon hankintaan verkossa sekä tietoa sähköisestä äänestämisestä, vaaleihin rekisteröitymisestä ja muihin demokraattisiin prosesseihin osallistumisesta

TOIMET:

- Lapset saavat käytännön koulutusta ja tietoa paikkansapitävän tiedon hankinnasta verkossa sekä siitä, mitä demokratia tarkoittaa käytännössä.
- Kuulemisten tulokset esitellään ja niistä keskustellaan EU:n jäsenmaiden kanssa.
- Tulokset auttavat komissiota ja Euroopan parlamenttia nuorille suunnattavien vaalikampanjoiden suunnittelussa.

EU:n lasten osallistumisfoorumin verkkosivusto

Syyskuu 2023 – toukokuu 2024

MITÄ ja MIKSI:

Yleiskokouksessa lapset kertoivat haluavansa lisätietoa lasten osallistumisesta.

On tärkeää, että tiedot ovat lasten ja teinien näkökulmasta helppotajuisia ja kiinnostavia, jotta yhä useammat lapset saisivat tietoa osallistumismahdollisuuksista ja voisivat osallistua itsekin.

Edistämme tätä ottamalla lapset mukaan sivuston suunnitteluun ja luomiseen.

MITEN:

1. **Lapsiystävällinen verkkokysely**, fokusryhmät ja lasten haastattelut heidän näkemysten ja mieltymysten selvittämiseksi.
2. **Vuorovaikutteiset verkkopelit ja kokeilut** lapsille, jotta voimme arvioida, onko verkkosivuston suunnittelussa onnistuttu ja onko sitä helppo ymmärtää ja käyttää.
3. **Keskustelut lasten kanssa** siitä, miten he voisivat osallistua foorumin verkkosivuston kehittämiseen jatkossa.

TOIMET:

- Komission verkkosivustotiimi perustaa yhdessä sihteeristön kanssa lapsiystävällisen verkkosivuston lasten näkemykset huomioon ottaen.
- Lapsilta saatu palaute jaetaan lasten osallistumista EU:ssa edistävien järjestöjen tapaamisessa, ja siitä kootaan aikuisille suunnattu oppimispaketti avuksi verkkosivustojen laatimiseen.
- **Foorumi** ottaa lapset mukaan verkkoviestinnän toteuttamiseen.

Teema 4

Mikä toimi, mikä ei toiminut ja mitä haluamme tehdä seuraavaksi?

Kesä-joulukuu 2024

MITÄ ja MIKSI:

Tämä on työsuunnitelman viimeinen ja erittäin tärkeä osa. Tarkastelemme sitä, minkä asioiden parissa foorumi työskenteli vuosina 2023 ja 2024, ja keskustelemme siitä, mitä haluamme säilyttää ja mitä muuttaa. Voimme myös pohtia, miten lapset voitaisiin tavoittaa paremmin eri maissa ja miten foorumia voitaisiin tehdä tunnetuksi. Keskusteluja käydään viestintää ja yhteydenpitoa koskevista ehdotuksista, joita on esitetty neuvottelukunnan lokakuuisessa kokouksessa.

Puhumme myös siitä, miten lasten oikeuksia voidaan edistää paremmin EU:n tasolla ja kansallisesti. Näiden keskustelujen pohjalta laaditaan seuraava työsuunnitelma.

MITEN:

1. **Kuulemiset:** Näkemyksiä kartoitetaan verkkokyselyn, fokusryhmien ja haastattelujen avulla.
2. **Lähi-/hybriditapaaminen:** Lapset tarkastelevat seuraavia teemoja ja keskustelevat niistä työpajoissa ja aktiviteeteissa, jotka linkittyvät kaikkeen aiemmin vuosina 2023 ja 2024 järjestettyyn toimintaan:
 - **Turvallisuuden tunne:** yhdenmukaisia lastensuojelujärjestelmiä koskevan komission suosituksen esittely, palaute ja keskustelu/tapaaminen asiantuntijoiden (teema 1) ja hallitusten edustajien kanssa
 - Demokratia ja vaalit: nuorten aktivistien / jäsenmaiden viranomaisten tapaaminen, jossa käsitellään teemasta 2 järjestetyn kyselyn tuloksia
 - Verkkosivusto: pohdintaa yhteiskehittämisen prosessista, sen jatkamisesta ja hyvien käytäntöjen jakamisesta (teema 3)
 - Mikä on foorumin tarkoitus ja miten aikuiset ja lapset voivat työskennellä paremmin yhdessä: keskustelu parhaista yhteistyötavoista ja foorumin työstä, myös tähän mennessä tehdyistä asioista ja tulevan kauden suunnittelusta.

TOIMET:

- Lapset antavat ja saavat palautetta kaikista kuulemisista, joihin he ovat osallistuneet.
- Lapset antavat panoksensa seuraavaa työsuunnitelmaa varten.
- Jäsenmaiden viranomaiset kutsutaan keskustelemaan valitusta teemasta lasten kanssa.
- Komissio saa käsityksen siitä, miten foorumi on tähän mennessä toiminut, mitä tulisi säilyttää ja mitä muuttaa.

Miten foorumi toimii lasten kanssa ja heidän hyväksi?

